

La clau

Miquel Iceta està en molta millor forma que els centrals del Barça. De manera que ha sortit al tall després d'una setmana de nervis en el Govern de Mas. El primer secretari del PSC ha exhibit els reflexos, l'enginy i l'esgrima dialèctica dels seus millors anys com a portaveu d'aquells «herois del silenci». Sense exhibir-se com el profeta de les males notícies –paper que va adoptar Pere Navarro en el sàinet català sense que ningú l'hi demanés–, s'ha posat a disposició de Mas per si la resolució del 9-N el deixa en minoria parlamentària. Fa només 15 dies va dir que no faria partidisme amb el cas Pujol i, en un exercici de realisme, va argumentar que l'assumpta afecta

¿Adéu ERC?
¿Hola PSC?

ALBERT
Sáez
DIRECTOR
ADJUNT

rà el prestigi de tot el catalanisme, no només del sobiranisme.

Els moviments d'Iceta els hem de llegir amb la música de fons de l'article que publicaven aquest dijous

quatre diputats capitanejats per Núria Parlon, la flamant vicesecretària general. El PSC d'Iceta no canvia de línia política però la recita millor i, sobretot, té més do de l'oportunitat. No es deixa portar per les al·lucinacions de la premsa nacionalista espanyola sense caure en les trampes de la seva homòloga catalana. Per això Iceta no entén la previsible ensopegada del 9-N com el final de res, sinó més aviat com el principi de tot. Hàbil.

El futur tectònic

La irrupció del PSC als voltants del Govern català s'intensificarà les pròximes setmanes amb el vot a favor de la llei de consultes i la reunió amb la vicepresidenta Ortega per conèixer

els preparatius del 9-N. Iceta no hi anirà a dir res de nou, però hi serà. Al contrari que alguns dels seus palmers intel·lectuals, li interessa més parlar amb la gent de la Via Catalana que recomptar-la o ridiculitzar-la.

L'oferta del líder socialista agafa el futur de les urpes de Junqueras per retornar-lo a les mans de Mas. Si els republicans opten pel partidisme i deixen caure el Govern, el president sempre tindrà una segona oportunitat per arribar al 2016. Perquè, com Iceta, Mas necessita temps per recuperar vots. Veurem si el moviment tectònic de fons els convenç d'usar-lo amb ànim regenerador.

[@albertsaez](#)

La roda

Els famosos sopars d'estiu

Els sopars d'aquest estiu no tenen res a veure amb els del Nadal passat. El tema ja no és si ets del sí-sí o del sí-no; en aquestes nits plàcides no es parla de res més que no sigui de com se'n sortirà d'aquesta el pobre Mas. La coincidència en l'anàlisi sol ser alta: afectat políticament i personalment per l'escàndol de Pujol, presoner de la intransigència d'ERC i desesperat per la inflexibilitat de Rajoy, el seu marge de maniobra és molt limitat. Tots els comensals atents a la política semblen haver captat amb claredat els sos presidencials emesos per veus de tercers sobre la conveniència d'anar pensant a ajornar la consulta per a una ocasió més propícia mentre ell segueix fidel a un discurs oficial tan voluntarista que aviat li saltaran les costures.

Junto al mar no es concep una altra via que el diàleg per a alcanzar els objectius nacionals

L'actual Procés per a una Independència Express sembla entrar en via morta, per raons objectives. Ideat en temps de Carod-Rovira per fer coincidir una consulta amb el tricentenari de la derrota dels Austries, accelerat pels activistes de l'ANC, assumit amb il·lusió per centenars de milers de catalans i liderat per Mas, ha xocat amb un discurs immobiliari de l'Estat, cec però ben parapetat en la trinxera de la legalitat.

Vora el mar no es concep una altra forma d'arribar als objectius nacionals que no sigui amb el diàleg. La bel·ligerància no és un concepte apropiat per ser defensat a la Costa Brava ni en cap platja civilitzada. A les postres sempre s'apunta un consol, la sobirania no caduca i tenim un culpable per a un 9-N impossible: Jordi Pujol ha enfonsat les aspiracions de Catalunya. Llavors la sobretaula es complica. És veritat que Pujol ha fallat als pujolistes amb els seus errors i presumptes delictes, però seria una injustícia carregar-li el mort d'un fracàs anunciat. ≡

Una mentalitat anacrònica

Segones oportunitats

Espanya és dels pocs països de la UE que no ajuden empreses i particulars a superar les adversitats

ANTÓN
Costas

Espanya està a les posicions de cua dels països europeus que ofereixen segones oportunitats a les persones que, per circumstàncies diverses, en algun moment troben que les coses els van malament, no poden afrontar els compromisos de pagament adquirits i necessiten alguna mena de suport per sortir d'aquesta situació i evitar el risc de quedar aparcades a la cuneta la resta de la seva vida.

En el seu últim informe sobre Espanya, l'FMI ha denunciat aquesta carència com cap institució pública o privada espanyola s'havia atrevit a fer-ho. Juntament amb Bulgària, Hongria i Croàcia, Espanya és l'únic país europeu que no compta amb una normativa que permeti a les pimes i els autònoms veure condonats els seus deutes sota certes condicions i poder seguir desenvolupant la seva activitat. L'organisme recomana al Govern que introdueixi aquest tipus de legislació, anomenada *fresh start*, que permet a les persones que compleixin certes condicions, i passat un cert temps, fer creu i ratlla dels seus deutes i seguir endavant.

L'FMI recomana ampliar aquestes lleis de segona oportunitat als consumidors individuals i a les famílies sobreendeudades. També en això estem a la cua. Som l'únic país desenvolupat que obliga a carregar durant tota la vida amb els deutes

derivats d'un crèdit o un préstec hipotecari encara que s'ha-gi entregat el bé hipotecat.

És sorprenent la falta de sensibilitat dels nostres governs i administracions públiques en aquesta qüestió, especialment al llarg d'aquests anys de crisi d'endeutament. Però també de gran part del món jurídic, que segueix sostenint, com em va dir fa poc un conegut advocat en unes jornades organitzades per dos coneguts despatxos, que «els deutes es paguen passi el que passi».

Aquesta mentalitat és un anacronisme. Els deutes es paguen... si es pot. Quan no es pot, s'ha de distribuir la pèrdua entre el deutor i el creditor. És la solució justa. Però també és la més eficient des del punt de vista de l'economia. El temor a l'oportunitat del deutor s'ha resolt en les legislacions d'altres països: distingeixen entre els bons i els mal pagadors. És a dir, entre qui ha arribat a la fallida per males arts i qui ho ha fet per un canvi de circumstàncies externes.

Aquesta mentalitat anacrònica provoca que a Espanya moltes persones visquin com un fracàs personal el que en molts casos no és més que la conseqüència de circumstàncies externes sobrevingudes. Un sentiment de fracàs que es viu, a més a més, com un estigma social. Aquest estigma no és exclusiu del món empresarial. Va més enllà. En particular, afecta el sistema educatiu. La ideologia educativa s'ha esbiaixat a favor de l'*excel·lència* i tendeix a ignorar els que n'han quedat temporalment al marge.

Però no tot és negatiu. Hi ha ini-

LEONARD BEARD

Molta gent viu com un fracàs personal l'efecte de circumstàncies externes

ciatives que alimenten l'esperança que aquesta cultura del fracàs es pugui transformar en una cultura de segones oportunitats. Permetim-me que els n'expliqui dues. Una és la que estan portant a terme els jutges mercantils de Barcelona, amb el suport del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Fins ara, el concurs de creditors era la via per portar les empreses en fallida al cementiri. Pel seu compte i risc, els jutges estan buscant utilitzar-lo com a via per salvar unitats productives viables i mantenir llocs de treball. Amb la seva tasca, estan suplint la falta de lleis de segona oportunitat. Aquesta tasca és encomiable i ja ha tingut alguns èxits coneguts. Però necessita el suport de la legislació *fresh start* de

què parla l'FMI, que faciliti el suport a aquesta tasca dels grans creditors: la banca, la Seguretat Social i l'Agència Tributària.

L'altra iniciativa pertany a l'àmbit educatiu. Fa poc he tingut l'oportunitat de visitar l'escola El Llindar, de Cornellà. Vaig tenir coneixement de la seva existència a través del Premi d'Ensenyament que atorga la Fundació del Cercle d'Economia a iniciatives innovadores en l'educació primària i secundària. En l'entrega de premis d'aquest any, la directora, la pedagoga Begonya Gasch, em va invitar a conèixer el centre.

LA VISITA va ser un descobriment per a mi. És una verdadera *fàbrica* de segones oportunitats per a noies i nois que, per circumstàncies diverses, s'han vist expulsats del sistema educatiu reglat i arrosseguen un sentiment de fracàs i exclusió. L'equip d'educadors, mestres de taller i personal administratiu, en molts casos treballant de forma altruista, ofereixen una segona oportunitat a aquests joves, formant-los perquè puguin tornar al sistema educatiu reglat o perquè puguin inserir-se en el món laboral. Impressiona escoltar els alumnes explicar les seves històries i veure que El Llindar els ha fet recuperar la il·lusió, l'autoestima i la dignitat com a persones.

Estic segur que hi ha moltes iniciatives com aquestes. Però és necessari que trobin el suport d'una legislació adequada que afavoreixi les segones oportunitats. No és una qüestió de recursos econòmics, és de mentalitat, de cultura. D'equitat. D'eficiència. ≡ **Catedràtic de Política Econòmica (UB).**